

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर यांच्या
नवीन अभ्यासक्रम (सी.बी.सी.एस. पॅटर्न)
बी. ए. भाग-१ : सेमिस्टर-२

समाजशास्त्राची तत्वे

पेपर क्र. २

डॉ. राज. पी. चव्हाण
शोभा एस. पाटील (चव्हाण)

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त) कोल्हापूर यांच्या बी.ए. भाग- 1
या वर्गासाठी समाजशास्त्र या विषयाच्या जून 2018 पासून बदललेल्या
सेमिस्टर- 2 च्या नवीन सी.बी.सी.एस. अभ्यासक्रमानुसार लिहिलेले
क्रमिक पुस्तक ! (अॅटोनाॅमस)

समाजशास्त्राची तत्वे

Principles of Sociology

पेपर क्र. 2

बी. ए. भाग - 1 • सेमिस्टर - 2

लेखक

प्रा. डॉ. राज. पी. चव्हाण

एम.ए., एम.फिल, पीएच.डी., सेट, नेट,
साहाय्यक प्राध्यापक, समाजशास्त्र विभाग,
विवेकानंद कॉलेज, (स्वायत्त), कोल्हापूर.

प्रा. शोभा एस. पाटील (चव्हाण)

एम. ए., एम. फिल, नेट
साहाय्यक प्राध्यापिका, समाजशास्त्र विभाग,
कमला कॉलेज, कोल्हापूर.

किंमत : ₹ 35.00

 NIRALI
PRAKASHAN
ADVANCEMENT OF KNOWLEDGE

N4640

समाजशास्त्राची तत्त्वे

प्रथम आवृत्ती : जानेवारी २०१९

ISBN 978-93-88706-56-8

© : प्रा. डॉ. राज पी. चव्हाण, प्रा. शोभा एस. पाटील (चव्हाण)
(POD)

प्रकाशक

निराली प्रकाशन

अभ्युदय प्रगती, १३१२, शिवाजीनगर,
जंगली महाराज रोड, पुणे ४११ ००५.
☎ : (०२०) २५५१ २३३६/३७/३९
फॅक्स : (०२०) २५५१ १३७९.
Email : niralipune@pragationline.com

मुद्रक

श्री ओम प्रिंटेर्स प्रा. लि.
सर्व्हे नं. २८/२५ धायरी,
पारी कंपनीजवळ,
पुणे - ४११ ०४१
☎ : (०२०) २४६९ ०३७१

पुस्तक मिळण्याचे ठिकाण

प्रगती बुक सेंटर : पुणे : Email : pbcpune@pragationline.com

- १५७, बुधवार पेठ, रतन टॉकिसमोर, पुणे २. मो. ९६५७७०३१४८
- ६७६/ब, बुधवार पेठ, जोगेश्वरी मंदिरासमोर, पुणे २. मो. ९६५७७०३१४७
- २८/अ, बुधवार पेठ, अंबर चेंबर, अप्पा बळवंत चौक, पुणे २. ☎ (०२०) ६६२८ १६६९
मो. ९६५७७०३१४२/९६५७७०३१४९
- १५२, बुधवार पेठ, जोगेश्वरी मंदिराशेजारी, पुणे २. ☎ ८०८७८८१७९५

प्रगती बुक कार्नाट : मुंबई : Email : pbcmbai@pragationline.com

- इंदिरा निवास, शारदाश्रम हायस्कूलजवळ, १११/अ, भवानी शंकर रोड, दादर (पश्चिम), मुंबई २८.
☎ (०२२) २४२२३५२६/६६६२५२५४

प्रमुख वितरण केंद्रे

निराली प्रकाशन : पुणे

- ११९, बुधवार पेठ, जोगेश्वरी मंदिर मार्ग, पुणे ४११ ००२. ☎ (०२०) २४४५ २०४४
मो. ९६५७७०३१४५ फॅक्स : (०२०) २४४५. Email : niralilocal@pragationline.com

निराली प्रकाशन : धायरी (पुणे)

- सर्व्हे नं. २८/२७ धायरी-कात्रज रोड, पारी कंपनीजवळ, पुणे ४११ ०४१.
☎ (०२०) २४६९ ०२०४ मो. ९६५७७०३१४३ Email : bookorder@pragationline.com

वितरक शाखा

निराली प्रकाशन :

- ३४, व्ही. व्ही. गोलानी मार्केट, नवी पेठ, जळगाव ४२५ ००१. ☎ (०२५७) २२२ ०३९५.
मो. ९४२३४९१८६० Email : niralijalgaon@pragationline.com
- न्यू महाद्वार रोड, केदार लिंग प्लाझा, पहिला मजला, आय. डी. बी. आय. बँकेसमोर,
कोल्हापूर ४१६ ०१२. मो. ९८५० ०४६ १५५ Email : niralikolhapur@pragationline.com
- लोकरत्न कमर्शियल कॉम्प्लेक्स, दुकान नं. ३, सीताबर्डी, नागपूर ४४० ०१२.
☎ (०७१२) २५४७ १२९. Email : niralinagpur@pragationline.com

Note : Every possible effort has been made to avoid errors or omissions in this book. In spite this, errors may have crept in. Any type of error or mistake so noted, and shall be brought to our notice, shall be taken care of in the next edition. It is notified that neither the publisher, nor the author or book seller shall be responsible for any damage or loss of action to any one of any kind, in any manner, therefrom. The reader must cross check all the facts and contents with original Government notification or publications.

इतर शाखा : दिल्ली, बंगळूरु, हैदराबाद, चेन्नई

Syllabus

Vivekanand College (Autonomous) Kolhapur

New Syllabus for B. A. Part-I (Semester-II)

Principles of Sociology

UNIT I

Socialization

- A. Definition and Stages of Socialization
- B. Agencies of Socialization
- C. Importance of Socialization

UNIT II

Social Stratification

- A. Social Stratification : Definition, Meaning and Nature
- B. Forms of Social Stratification
- C. Social Mobility

UNIT III

Social Deviance and Control

- A. Social Deviance : Meaning and Causes
- B. Social Control : Meaning and Agencies
- C. Forms of Social Control

UNIT IV

Social Change

- A. Social Change : Meaning and Nature
- B. Factors of Social Change
- C. Obstacles of Social Change

* अनुक्रमणिका *

1. सामाजिकीकरण ----- 1.1 ते 1.14

- 1.1 सामाजिकीकरण
- 1.2 सामाजिकीकरणाची साधने
- 1.3 सामाजिकीकरणाचे महत्त्व

2. सामाजिक स्तरीकरण ----- 2.1 ते 2.22

- 2.1 सामाजिक स्तरीकरण
- 2.2 सामाजिक स्तरीकरणाचे प्रकार किंवा रूपे
- 2.3 सामाजिक गतिशीलता

3. सामाजिक विचलन आणि सामाजिक नियंत्रण ----- 3.1 ते 3.23

- 3.1 सामाजिक विचलन
- 3.2 सामाजिक नियंत्रण
- 3.3 सामाजिक नियंत्रणाचे प्रकार किंवा रूपे

4. सामाजिक परिवर्तन ----- 4.1 ते 4.14

- 4.1 सामाजिक परिवर्तन
- 4.2 सामाजिक परिवर्तनाचे घटक (कारणे)
- 4.3 सामाजिक परिवर्तनातील अडथळे

◎ संदर्भ ग्रंथसूची ----- 1 ते 1

निराली प्रकाशनद्वारा प्रकाशित

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूरच्या जून २०१८ पासून बदललेल्या
नवीन अभ्यासक्रम ती. बी. ती. एस्. पॅटर्ननुसार
बी. ए. भाग-१ : तेमिस्टर २ साठी अनुभवी लेखकांची क्रमिक पुस्तके !

भारतीय राज्यघटना

प्रा. डॉ. दादासाहेब शिरगावे
प्रा. डॉ. तुकाराम पाटील
प्रा. डॉ. शहाजी वारके

प्रा. डॉ. वसंत शिंदे
प्रा. नामदेव गवळी

सामान्य मानसशास्त्र

प्रा. डॉ. भरत नाईक
प्रा. अनिल घस्ते

प्रा. डॉ. दादासाहेब शिरगावे
प्रा. दिलीप बिराजे

मराठाकालीन (शिवकालीन)

राजनीती, समाज व अर्थव्यवस्था

प्रा. डॉ. सौ. सुमन शिरगावे

प्रा. सचिन गरूड

मानवी भूगोल

प्रा. दीपक उद्धव गुरव

प्रा. स्वाती नामदेव चव्हाण

सर्वत्र उपलब्ध किंवा संपर्क साधा

- पुणे :** निराली प्रकाशन : ११९, बुधवार पेठ, जोगेश्वरी मंदीर मार्ग, पुणे (०२०) २४४५२०४४
कोल्हापूर : निराली प्रकाशन : न्यू महाद्वार रोड, केदारलिंग प्लाझा १ ला मजला, आय.डी.बी. आय. बँके जवळ,
कोल्हापूर. मोबा. ९८५००४६१५५, ९७६७७१७१९३
विकी एंटरप्रायजेस : १८९५, सी, सोमवार पेठ, कोल्हापूर. फोन : (०२३१) २६४४४२०
मेहता बुक सेलर्स : भाऊसिंगजी रोड, कोल्हापूर. फोन : (०२३१) २५४९८८१
अजब पुस्तकालय : भाऊसिंगजी रोड, कोल्हापूर. फोन : (०२३१) २५४६७१०
ग्रंथ-द बुक वर्ल्ड : राजारामपुरी ५ वी गल्ली, कोल्हापूर. फोन : (०२३१) २५३५३५५
दासराम बुक डेपो : महाद्वार रोड, कोल्हापूर. फोन : (०२३१) २५४४३५३
सांगली : निराली प्रकाशन : 'जिव्हाळा', निळकंठ नगर, भाग -२ हरीपूर रोड, सांगली. मोबा. ९९२१५१६८५२
जी. आर. ताम्हणकर बुक सेलर्स : सराफ नाका, सांगली. (०२३३) २३२९९६६
संकपाळ बुक स्टॉल : चर्चच्या शेजारी, कापड पेठ, सांगली. फोन : (०२३३) २३२६४७७
मिरज : रत्नाकर बुक स्टॉल : देवल टॉकीजजवळ, मिरज. फोन : (०२३३) २२२२५६४
सातारा : अलंकार बुक आणि स्टेशनर्स : सायन्स कॉलेज समोर, सातारा. फोन : (०२१६२) २२०४५६

Email: niralipune@pragationline.com

Website: www.pragationline.com

Also find us on

www.facebook.com/niralibooks

